

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Piątek dnia 3 Marca r. s. 1833 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 22 lutego.

Naywyższy Reskrypt do Główno-Zarządzającego Drogami Komunikacji Jego Królewskiej Wysokości, Xięcia Alexandra Wirtemberskiego.

Pod niebytność Waszej Królewskiej Wysokości, Starszy Członek Rady Drog Komunikacji, przedstawił Mi sporządzoną przez tę Radę Sprawę z Zarządu Drog Komunikacji.

Ze szczególniejszym zadowoleniem dostrzegłem z tej sprawy, że wykonane znakomite już roboty, i nanowo zamierzone przez Waszą Królewską Wysokość do wykonania, odpowiadają w zupełności Moim zamiarom, jak można przykładać się do ulepszenia krajowego przemysłu.

Za przyjemny dla Siebie poczytuję obowiązek, oświadczyć Waszej Królewskiej Wysokości jak nayszczersze Moje przyznanie za niezmordowane trudy i pieczę Waszą około udoskonalenia powierzonej zarządowi Waszym części, i około doprowadzenia jej do pożądanego urzędzenia, zapewniając Was przytém zdarzeniu o statecznym Mojém dla Was poważeniu.

w St. Petersburgu Na autentyku podpisano własną Jego
9 stycznia 1833 r. CESARSKIEJ MOŚCI ręką: NIKOLAJ.

Przez rozkaz dzienny CESARSKI 13 b. m. mianowani: zostający w armii Jen.-maj. von Fricken, naczelnikiem okręgu Nowogrodzkiego i Staroruckiego żołnierzy rolników; dowódca 1ey bryg. 1ey dyw. grenadyerów Jenerał-maj. Tomaszewski 1szy, dowódzcą 3ey brygady 2ey dywizyi piechoty — Zarządzający czarnomorską gospodarczą ekspedycją Ober-Ster-Krigs-Komissarz 4 klasy Fedorow, Jener.-majorem i Komendantem twierdzy Nikołajewa.

— Ukazem CESARSKIM do Kapituły orderów, 12 b. m. urzędnik Komitetu ustanowionego dla nadzoru nad drukiem zupełnego Układu praw Państwa, Assesor Koll. Szemiuth, za okazaną w tym przedmiocie czynność i gorliwość, mianowany Kawalerem Orderu S. Anny 2 klasy.

— Ukazem CESARSKIM do Rząd. Senatu z d. 10 b. m. Zostający przy Ober.-Prokurorze 2 oddziału 5 Depart. Rzecz. R. St. Tołstoy, mianowany członkiem Departamentu udziałów.

— Ukazem CESARSKIM do Kantoru Dworu, z d. 8 b. m. zostający przy Kancelaryi Orenburskiego Jenerał Gubernatora, Jen.-Adjutanta Hrabi Suchtelen, Kamerjunker, Assesor. Kol. Piotr Szataznikow, mianowany szambelanem Dworu.

— Ukazy Rządzącego Senatu i Departamentu.

1) 6 b. m. Z wyjaśnieniem, iż zarządzający, czyli ekonomowie w takich domach i zakładach skarbowych, w których oddzielnie naznaczonych kasjerów niema, powinni być podwyższani, w miarę wystęgi, do rang 8 i 6 klasy — 2) tegoż dnia. O wyłączeniu ze służby i nieprzyymowaniu do niej na przyszłość oficerów Żytomirskiego garnizonu: podporucznika Tomaszewskiego i chorążego Siekluckiego, za pijaństwo i wynikiłe stąd nieprzyzwoite postęпки — 3) 7 b. m. Z powodu wyników wątpliwości, Rada Państwa, zdaniem zatwierdzonym przez N. PAŃA w d. 20 grudnia z. r. postanowiła, co następuje: „1) Od kapitałów, zapisywanych i przez testamenta odkazywanych na rzecz zakonników i wszelkich xięży, pobierane być odtąd mają poszliny takie, jak od praw przedaźnych; od kapitałów zaś przeznaczanych na zakłady dobroczynne, zostające przy kościołach i

klasztorach, tudzież na budowanie i odnawianie kościołów i klasztorów, takowe poszliny pobieranemi nie będą. 2) W samych zapisach i testamentach, zawierających dary dla xięży i na zakłady, fundatorów obowiązani są wymieniać, ile na każdy z nich przeznaczają. — 5) 9 b. m. (Z 1 Oddz. 5 Depart.) O nieprzyymowaniu do wyborów i do żadnej służby rządowej Radcy Hon. Alexego Bałkaszin, Rejestratora Kol. Prokopiusza Gresziszczew i mieszczanina m. Zubcowa Jana Niekrasow, którzy, będąc kuratorami konkursu mieszcz. Posochin, zataili wexel na 3,000 r. sr. złożony do tegoż konkursu przez mieszczanina Łomonosow, tudzież przekonani są o skrobanie papierów w tymże celu. (T.P.)

— Do gazet sankt-petersburskich przyłączone jest osobne uwiadowienie, w brzmieniu następującem: „Połączenie Praw (Сводъ Законовъ) Państwa Rosyjskiego, na rozkaz CESARZA NIKOLAJA PAWŁOWICZA sporządzony, tomow 15, w 8mce wielkiej (755 drukowanych arkuszy), St. Petersburg, w drukarni IIgo Oddziału Własney Jego CESARSKIEJ MOŚCI Kancellaryi, 1832 roku. Ogół rzeczy zawartych w tém połączeniu: I. Urządzenia Tomow 3— III, Ustawy o powinnościach T. I. — III. Ustawy Skarbowego Zawiaodownstwa T. 4. — IV, Prawo o Stanach T. 1. — V. Prawa Cywilne i Graniczne T. 1. — VI. Ustawy Dobrego Urządzenia Państwa T. 2. — VII. Ustawy Policyjne T. 2. — VIII, Prawa Kryminalne T. 1. Cena 15 Tomow w arkuszach 100 rubli, oprawionych w drukowanej okładce, 110 rubli assygnacyjnych. Mieszkańcy Gubernii, za Moskwą położonych, zechcą się adressować do Moskwy, do Kommissanta Typografii IIgo Oddziału Własney Jego CESARSKIEJ MOŚCI Kancellaryi, do Moskiewskiego kupca 1ey Gildy Siemiona Seliwanowskiego, z przyłączeniem pieniędzy podług ceny wyżej położoney. Jeżeliby w opowie którekolwiek części zdarzyła się jaka nieregularność; Kantor Typografii przyymuje na siebie obowiązek zamienić tom nieregularnie oprawiony na inny.

AUSTRIA.

Wiedeń d. 21 lutego.

W. Xiążę Hesko-Darmsztadski i jego brat Xiążę Karol, pułkownik Ces.-Austr. pułku stojącego teraz w Wiedniu, przybędą w tych dniach do tutejszej stolicy. (G.C.)

NIEMCY.

Monachium d. 20 lutego.

Na żądanie Xięcia Augusta Leuchtenberg, z przyzwoleniem magnatów i najwyższej rady opiekuńczej, postanowił Król pod d. 12 t. m. przywrócić całe Xięztwo Eichstädt prawem zakupna Koronie Bawarskiej; wszelkie władze sądownicze i policya przyłączone zostaną do władz królestwa, a urzędnicy wszelkiego stopnia przechodzą w służbę krajową.

Fryburg d. 19 lutego.

Według listów z Karlsruhe, postanowione zostało zwołanie izb na dzień 15 kwietnia. Dowiadujemy się, że obwody wyborcze obierają do następującego ważnego Seymu, mężów umiarkowanych. (G.C.)

Drezno d. 26 lutego

Na posiedzeniu pierwszej Izby dnia 23 lutego nadesłano petycją w dwóch drukowanych exemplarzach Profesora P. Grohman, względem zniesienia kary śmierci, jako też dawniej wyszłą rozprawę o zasadach prawa karnego, mającą z pierwszą styczność. Przy tej okoliczności po-

wiedział Prezes Izby, że w roku 1830 podanie podobnego projektu dla pewnych przyczyn zaniechał. (G.W.)

RZECZY NIDERLANDZKIE.

Haga d. 24 lutego.

Utrzymują z pewnością, iż z Londynu nadesłano nowe depesze, ztąd wnosićby należało, że układy dotąd zerwane nie są.

— Dnia 25 —

Amsterdamer Handelsblad donosi: „Dowiadujemy się, iż rząd nasz miał wczoraj posłać Baronowi van Zuylen van Nyevelt instrukcje, dotyczące się noty pełnomocników Anglii i Francji z d. 14 b. m. Zapewniają, iż rząd nasz nie jest przeciwny rozpoczęciu na nowo układów.” (G.W.)

Wszystkie statki kanonierskie zajęły już swe stanowiska na Skaldzie. (G.C.)

Antwerpia dnia 20 lutego.

Przybyły dzisiaj do naszej zatoki Duński i jeden Rosyjski okręt, nie doznały żadnej innej trudności, jak tylko, że były aż do Lillo odprowadzane przez Hollenderski statek kanonierski.

Bruxella d. 21 lutego.

Podług rozrządzenia Ministra spraw wewnętrznych ma być podany do rozstrząśnienia plan założenia kolei żelaznych z *Bruxelli* do *Antwerpii*.

Zajęto się teraz postawieniem pomnika dla Jenerała *Beliard*. (G.W.)

— Dnia 23 —

Onegdaj przejechał tędy z Wiednia goniec austriacki z depeszami do Londynu.

Piszą od Menu z d. 18 t. m.: „Wiadomość o zgromadzić się mającym w Wiedniu kongresie niemieckich krajów związkowych, dla uregulowania niemieckich spraw handlowych i cła, przybiera codziennie więcej prawdopodobieństwa.

Minister wojny wyprawił wczoraj gońca do Antwerpii.

Koło Burcht usiłują teraz wydobywać statki kanonierskie, zatopione przez kapitana *Kooppmann*. (G.C.)

— Dnia 24 —

Podług tutejszego *Monitora*, w armii Belgijskiej znajduje się 114 Francuzów. Jest to piętnasta część oficerów Belgijskich, a ten stosunek nie ma nigdy być przekroczony, jak utrzymuje *Monitor*, chyba za nadzwyczajnym zdarzeniem. Prócz tego przyjęto w tych dniach do służby trzech Jenerałów Francuzkich: *Chatry*, *Lafossy*, *Gérard* i *Narse*, którzy przyjęci zostali jako Jenerałowie brygad.

Jenerał *Magnan*, objawszy dowództwo w obu dwóch Flandryach, wydał do swojej dywizji rozkaz dzienny, w którym zapewnia, iż, jeżeli nieprzyjaciół przekroczy granice, lub usiłować będzie z obrazą ludzkości przerywać groble, będzie umiał za pomocą swego wojska przykładać go ukarać. (G.W.)

FRANCJA.

Paryż dnia 17 lutego.

Potwierdza się, że *Don Miguel* odmówił żądane od Francuzkiego Rządu zadosyć uczynienie.

Zwrócono uwagę, że Minister spraw zagranicznych dziś rano nie przyjmował żadnego z obcych Posłów. Trzy razy udawał się do Prezesa rady, i trzy razy do *Tuillerie*. O celu tych odwiedzin nic dotąd niewiadomo.

W *Lugdunie* ciągle dawane są świetne uczty, co uważają za znak publicznego dobrego mienia. Tamże odebrał kassyer Instytutu sierot 1,200 fr. w złocie, z prośbą, aby je pierwszym dwóm sierotom, które w ciągu dnia przyńmiesione będą, oddane były; co też wypełniono.

Z *Metz* donoszą, że w tamtym Departamencie znaczna jest liczba Niemieckich plebanów, którzy z największą uporczywością sprzeciwiają się wprowadzeniu języka Francuzkiego w ich parafiach.

W bliskości *Bajonny* znaleziono na brzegu

w zapieczętowanej butelce kartkę z uwiadomieniem, że okręt *Emilia*, z Kapitanem *Le Bourck*, po 45dniowej podróży z *Martyniki* dnia 7 listopada 1832 na szerokości Przylądka *Lezard* znajdował się.

Kościół Francuzki zakupił wspaniały gmach przy ulicy *St. Honoré*, który w 14 dniach będzie otworzony dla ich religijnych zgromadzeń.

— Dnia 19 —

Wczoraj przybyły depesze z Londynu, które musiały być bardzo ważne, gdyż *Xiąże Broglie* pojechał natychmiast do Króla.

Listy z *Lisbony* z dnia 5 zbijają wiadomości, jakoby *Don Miguel* odmówił zadosyć uczynienia Rządowi Francuzkiemu; owszem zdaje się, że *Xiąże Cadaval* przystąpił w tym względzie do stanowczych środków.

Drama *Wiktora Hugo: Lukrecya Borghia*, przed kilku dniami wyszła zpod prassy, i natychmiast zupełnie rozkupioną została, co w *Paryżu* dla dramatów bardzo rzadkiem bywa zdarzeniem.

Wiecher z dnia 15 na linii z *Paryża* do *Hawru* obalił do 2,000 drzew. Pęd wiatru był tak mocny, że wozy z trudnością utrzymać się mogły.

Prawo do zapobieżenia żebractwu, ma być Izbow przełożone. Główne środki podane do tego są: utworzenia domów przytułku i pracy, warsztatów i osad rolniczych. Mówią, że *P. Thiers* na wykonanie tego planu, będzie żądał miliona franków.

— Dnia 20 —

Powszechnie mówią, że Minister wojny proponuje zmniejszenie armii do 200,000 tak, iż każdy półk kawalerii, o jeden szwadron, a każdy półk piechoty o jeden batalion zmniejszony będzie.

— Dnia 21 —

Marszałek *Soult* mocno teraz cierpi od swoich dawnych ran; skoro pora dogodniejsza nadejdzie, będzie musiał udać się do kąpieli.

Projekta rozbrojenia, zdają się być dobrze przyjęte, i dają powód do środków, które za nową ręką pokoiu uważać można. W *Paryżu* wiele projektów rządowi w tej mierze podano; niektórzy radzą, aby część armii zupełnie rozpuścić, drudzy, aby ją tylko zaurlopować na czas niejaki. Rozstrzygnięcie Ministrów, zależy jeszcze od zdania wielkich Mocarstw i Hollenderskiego Gabinetu. Rozgłoszone w *Paryżu* wieści o kłótniach Ministrów, i o *Xiążnie Berry*, na uwagę i wiarę nie zasługują. Kłótnie te wcale nie są ważne, a *Xiążna Berry* jest zdrową, i dopiero może być uwolnioną, gdy Europa będzie rozbrojoną, a Rządy które się za nią wstawia, dadzą za nią potrzebne rękoymie.

Wielu Francuzkich oficerów ma teraz zamiar podróżyć po różnych krajach, aby rozpoznać stan ich wojskowy, zdali o tem sprawę Ministrom wojny.

Zapewniają, że *Xiążę Brunświcki Karol* nigdy *Paryża* nie opuszczał, lecz przez cały czas mieszkał w domu Deputowanego *Laboissier*.

P. Auber wydał nową operę pod tytułem *Bal maskowy*, do której *P. Scribe* text podał. Jest we czterech aktach, w których rzeczywiście będzie bal maskowy, co zapewne będzie się podobalo. Dnia 25 b. m. ma być pierwszy raz przedstawioną. (G.W.)

Nasza młodzież zwraca teraz uwagę także na język turecki: Rząd mianował pewnego tureckiego Dragomana Professorem na miejsce zmarłego *Kieffier*; w tej politycznej chwili, wielu bardzo zgłasza się słuchaczów; również tak zatrudnia wszystkich język grecki.

Wieść o ujechaniu *Xiążney Berry* z *cytadelli Blaye*, nie potwierdziła się. Celem zapobieżenia wszelkim dalszym baykom, kazał Rząd wszystkie kobiety z *cytadelli Blaye* oddalić, które niekoniecznie potrzebne są do usługi *Xiążney Berry*.

Pani *Catalani* kupiła wieś w bliskości *Flo-*

rencyi, która niegdyś była własnością rodziny Medycuszów. W. Xiążę nadał teraz tej wsi nazwisko: *Villa Catalani*.

— Dnia 22 —

Minister handlu kazał podzielić pomiędzy gminy Departamentu Lot i Garrony uszkodzone przez wylew wody, sumę 15,000 fran.

W Lugdunie przytomność niektórych symonistów, była powodem do zaburzenia publicznej spokojności, co przecież wkrótce zostało uspokojonem.

Z powodu rozwiązanego na dniu 16 t. m. korpusu wschodniego, udał się Jenerał-Major Baron Henrion do Givet, dla objęcia dowództwa nad jedną brygadą. Dowodzona przez Jenerał-Porucznika Jamin trzecia dywizya piechoty armii północnej, zatrzyma swoją organizacyą, i zajmie stanowiska w Departamencie Mozy i Ardenn.

Panorama Algieru wczoray otworzone, nie udało się tak dobrze, jak owe Nawarynu. Z tém wszystkiem publiczność garnie się tłumami, iż ledwie bardzo rano docisnąć się można dla oglądania takowej.

Na ulicy Rue Vivienne wystawił w oknie pewien fryzyer bardzo dokładnie mamiącą twarz woskową Symonisty Pana Enfentin, en grand costume d'Apôtre. Pogląda z miną żyjącego na przechodzący lud od jednej do drugiej strony, który nawzajem (en revenge) toż samo czyni.

W Lagaude, w małym miasteczku departamentu Var, dwie mile od Antibes, sporządzają znowu stary do Templaryszów niegdyś należący kościół. Stoi on na wzgórzu, dwie godzin drogi od morza.

Onegday wyprawiono na Dworze Królewskim mały bal maskowy, na którym można było widzieć wiele kostiumów hiszpańskich i nowo-greckich.

Jeneralna rada rękodzielni, odpawiła wczoray pierwsze posiedzenie, naradzano się na témże: 1) O środkach osiągnięcia przemysłowej statystyki. 2) O cłach, jakieby można na obcą wełnę nałożyć. 3) O potrzebie publicznego wystawienia wyrobów przemysłu narodowego. Rada przeznaczyła trzy oddzielne kommisye do roztrząsania tych punktów. (G.C.)

Pożyczka Grecka doznaje co raz więcej trudności. Wielu Deputowanych jest tego zdania, iż Państwo Króla *Ottoma*, nie zabezpiecza dostatecznie tej pożyczki. Pan *Dupin* mocno się przeciw niej oświadcza.

Kommissya zajmująca się pożyczką Grecką, dotąd bardzo wiele miała posiedzeń. Wnioski Jenerała *Fabvier* miały być z szczególną przychylnością słuchane. Sprawozdawca w tym przedmiocie jeszcze nie jest wybrany.

Dziennik *Constitutionnel* widzi się upoważnionym do zaprzeczenia wieści, powrotu Jenerała *Solignac* do Francyi.

Minister wojny wydał rozkazy względem przyspieszenia uzbrojeń w rozmaitych portach okrętów, i opatrzenia ich w żywność na 6 miesięcy. Interessa wschodnie miały dać powód tym postanowieniom; mówią także, iż liczba woyska w *Algierze* i *Morei* ma być znacznie powiększona.

Dnia 3 marca ma się tu odbyć wielka rewia gwardyi narodowych.

Margrabia *Palmella*, który tu wczoray z *Oporto* przybył, ma mieć polecenie przypomnienia Królowi *Filipowi*, daną przez tegoż obietnicę, gdy Margrabia wyjeżdżał z *Paryża* do *Azor*.

Xdz. *Pradt* miał mieć przed kilku dniami dwugodzinne posłuchanie u Króla. Nie Arcy-Biskup *Mechliński Pradt*, lecz synowiec jego umarł; kilka dzienników umieściło pochwały pierwszego, a niektóre i nagany, jako już nieboszczyka. Czytał to wszystko Arcy-Biskup i ma odpisać, dziękując za pochwały i nagany.

Hrabia *España* dostał się bez żadnej przeskody do *Genui*.

Postowie nasi byli w następujący sposób uposażeni: Poseł w *Londynie* brał 300,000 franków, w *Petersburgu* 275,000, w *Wiedniu* 200,000, w *Rzymie* 120,000, w *Neapolu* 100,000, w *Tury-*

nie 80,000, w *Madrycie* 120,000, w *Konstantynopolu* 100,000, w *Bernie* 70,000. Z 22ch pełnomocników w rozmaitych krajach, Pełnomocnik w *Berlinie*, drugi w *Rio-Janeiro*, mieli przeznaczone po 100,000 fran.

Constitutionnel donosi: Rzadkie zdarzenie, że dnia wczorayszego sąd kassacyjny wydał wyrok zabraniający związków małżeńskich Panu *Dumonteil*, z powodu, iż był przedtém Xiędzem, i w tymże dniu dano pierwszy raz w *Théâtre Français* sztukę pod tytułem: *le Presbytère*.

— Dnia 23 —

Wczoray został P. *Preissac*, były Prefekt *Girondy* od obojga Królestwa przyjęty; posłuchanie trwało bardzo długo. To daje powód do różnych domniemań, gdyż wiadomo, iż Pan *Preissac* ma wielkie powody do użalania się na Ministra.

Sprawa Pana *Dumonteil* względem bezżeństwa xięży, mocno zajęła powszechną uwagę. Dla tego projekt Pana *Portalis*, który jutro ma przysięść do Izby Deputowanych pod rozprawę, jest bardzo interessowny. Pan *Dupin* z początku zapisał się przeciw projektowi, gdyż mniemał, że terażniejsze Francuzkie prawo jest dostateczne, do zezwolenia na małżeństwo Xiężom; lecz po wczorayszém wyrzeczeniu sądu kassacyjnego, który zawyrokował przeciwnie wnioskowi przez P. *Dupin*, jako Jeneralnego Prokuratora uczynionym, tenże wpisał się zaraz w rzędzie mówców za projektem. (G.W.)

Rząd nasz zakupił bibliotekę po Panu *Cuvier* za 75,500 fr. Za manuskrypta po Panu *Champion* dał Rząd 50,000 fran. Jutro ma być projekt do prawa przełożony, wyznaczający wdowie *Cuviera* 6,000 fr. pensyi; zaś wdowom *St. Martin*, *Remusat* i po młodszym *Championie* po 3,000 fr.

Onegday kazał Minister wojny odczytać w Izbie Deputowanych, przez K. Kommissarza P. *Miot*, projekt do prawa względem wybrania 80 tysięcy rekrutów, z klasy na rok 1832.

Dzienniki opozycyjne nastają na Xięcia *Broglie* w ostrych wyrazach, wyrzucając mu jakieś tajemne układy. Temuż ministrowi robiono wyrzuty, że wynurzaniem na mówniocy swych legitymistowskich zasad, wprawił Karolistów w zadufalość, i lipcowey ubliżył rewolucyi. (G.C.)

Strażburg dnia 20 lutego.

Rozbrojenie naszey twierdzy jest już po większej części uskutecznione. Warowne miejsca w górach *Vogezon*, *Lichtenburg* i *Lützelstein* także rozbrojono. (G.W.)

ANGLIA.

Londyn dnia 15 lutego.

Bil hrabiego *Grey* względem poskromienia zaburzeń w Irlandyi składa się z 39 artykułów. Artykuł 1) upoważnia Lorda Namiestnika do zniesienia wszelkich niebezpiecznych związków; 2) poleca władzom zajęcie głównych miejsc zbierania się podobnych związków; 3) postanawia, aby wspólnicy niezwłocznie stawieni byli przed sąd; 4) nadaje Namiestnikowi prawo ogłoszenia, za pomocą proklamacyi, pojedyncze hrabstwa lub okręgi w stanie buntu; 5 i 6) zawierają treść i moc tych proklamacyi; 7) nadaje władzę pojedynczym osobom magistratu wydawania proklamacyi dla poskromienia zaburzeń; 8) nadaje tym proklamacyom charakter urzędowy, ogłaszając je w dzienniku urzędowym *Dublińskim*; 9) odbiera prowincyom, ogłoszonym w stanie buntu, prawo podawania petycyi; 10 do 17) obejmują procedurę sądów wojennych; 18) udziela władzom cywilnym w prowincyach ogłoszonych za będące w stanie buntu, nadzwyczajną władzę; 19) upoważnia też władze po zachodzie słońca w razie potrzeby, nawet gwałtem zapewnić sobie wejście do podejrzanych domów; 20) poleca wyszukanie broni, jej zaś posiadanie za zdradę uważa; od 21 do 36 mówią o uwięzieniach i processie obwinionych; 37 nadaje Lordowi Namiestnikowi moc odwołania proklamacyi pierwszych, proklamacyami późniejszymi;

38 posiada moc zaprowadzenia sądów wojennych i praw w czasie buntu; 39 udziela niniejszemu biłowi czas trwania lat....., których oznaczenie zależy jeszcze będzie od uchwały Parlamentu.

— Dnia 18 —

Z Porto doszły tu wiadomości do dnia 10 lutego. Od dnia 24 stycznia bardzo było spokojnie, wyjąwszy, że w nocy d. 31 puszczono kilka bomb do miasta, które nie zrzuciły jednak wielkiej szkody. Między cudzoziemcami w służbie *Don Pedra* kłótnie i niespokojności ciągle się powiększają.

Na dzisiejszej giełdzie nie załatwiano żadnych interesów w zagranicznych papierach, a ceny były niższe. Tylko obligacje Meksykańskie podniosły się za odebraniem pomyślnych wiadomości z *Vera-Cruz*.

— Dnia 22 —

Wczoraj po południu przybyli oboje Królewstwo z *Brighton* do pałacu *St. James*, gdzie przez Hrabów *Albemarle* i *Errol* przyjmowani byli.

Courrier mówi: „Xiążę Paweł *Esterhazy*, Poseł Austriacki przy dworze *St. James*, wkrótce powróci do Anglii, gdyż jedynie było przyczyną jego niebytności w ostatnim miesiącu zamęczenie jego córki, przy którym chciał być obecny.”

Smutne wiadomości donoszą z *Lloyd* o ostatnich burzach na Kanale: okręty i handel znaczną poniosły stratę. Najstarsi ludzie nie przypominają sobie, aby kiedy razem tyle okrętów zatonało. Liczba rozbitych okrętów dotąd jest 26, a żaden okręt od czasu burzy jeszcze szczęśliwie nie przyspłynął.

Dziś rano papiery lepiej na giełdzie stały, jak od dawnego czasu, chociaż nie otrzymano żadnych ważnych wiadomości, ani z kraju ani z zagranicy. Także i cudze papiery, mianowicie Portugalskie, trzymały się w cenie, dla tego że mówiono, iż wiadomości z *Madrytu* były pomyślne dla interesów tego kraju.

Na dzisiejszej giełdzie biegła wieść, że Belgisko-Hollenderskie układy są znowu rozpoczęte.

Oboje Królestwo przybyli wczoraj z *Brighton*; Król miał dziś w *St. James* wielkie pokoje, gdzie między innymi znajdowali się: Xiążę *Talleyrand*, Xiążę *Lieven* i Hrabia *Pozzo di Borgo*.

— Dnia 23 —

Morning-Chronicle mówi, że Ministrowie żądać będą, aby przywilej tak Banku, jak i Kompanii Wschodnio-Indyjskiej, jeszcze na krótki czas przedłużono, gdyż dla wielu interesów parlamentu, sessya przeciągnęłaby się do końca roku.

W Izbie Wyższej, d. 22, potrzebie czytano bil względem uśmierzenia rozruchów w Irlandyi.

Podług nowego urządzenia Parlamentu, zbierają się Izby o godzinie 12stej dla odbierania prośb, i w rozprawach nad bilami prywatnymi zostają do godziny 3ciej, a zbierają się znowu o 5tej do ogólnych narad. Liczbę członków do ułożenia uchwały, aby była ważną, niżono od 40 do 20.

Wyprawa przeznaczona na wyszukanie kapitana *Ross*, wypłynęła dnia 17 b. m. z *Liverpool* do *Nowego-Forku*, pod dowództwem kapitana *Back*.

Rząd zdaje się mieć stanowcze zamiary względem Indyi Wschodnich. Wszystkie wojska, nie będące potrzebnymi w Irlandyi, śpiesznie do Indyi są posyłane, równie i tęczna stacya morska jest wzmocniona. Niemniej komendanci pojedynczych wysp, są także przez innych wojskowych zastąpieni.

Wczoraj były wielkie pokoje u Króla w pałacu *St. James*. Po godzinie 2giej Deputacya

duchowieństwa z *Canterbury*, mając Arcy-Biskupa na czele, podała adres Królowi. Tenże przyjął ją siedząc na tronie. Arcy-Biskup przeczytał adres dosyć długi, a Król łaskawie na to odpowiedział. Dał potem Monarcha posłuchanie: Xiąciu *Talleyrandowi*, pierwszy raz po powrocie jego z Francyi; baronowi *Letto*, który podał pismo do Króla Bawarskiego, Monarchy swego, do Króla Wielkiej Brytanii; hrabiemu *Bionsterna* i Panu *de Goristiza*, pierwszy raz po ich powrocie do Anglii; Posłowi Tureckiemu *Namik Paszy*, i Panu *Moreno*, Posłowi Rzeczypospolitej Zjednoczonych prowincyi *La Plata*; dwaj ostatni złożyli listy wierzytelne. Po skończonych pokojach, na których się wszyscy członkowie ciała dyplomatycznego, Ministrowie; oraz inni urzędnicy krajowi znajdowali, dał jeszcze Król posłuchanie kilku Ministrom i wice-hrabiemu *Exmouth*, który złożył Monarsze wstęgę orderu *Podwiązki*, daną zmarłemu jego oycu Admirałowi. (G.W.)

W City zapewniają, że P. Rotschild przejął wielką część belgijskich tesor-bons, które miały być wykupione w maju 1831, i 8 procentu przynosiły. (G.C.)

P. O'Connel wysłał listy do Irlandyi, w których wzywa lud na zgromadzenia, dla układania prośb, przeciw bezprzykładnej surowości, jaką zagraża ministeryum Irlandyi. Także w Anglii mają takowe podawać; lecz za to ostrzegają lud Irlandyi najmocniej, aby się nie dopuszczał żadnych gwałtowności. Istotnie odprawiają się już zgromadzenia w Dublinie, Waterford i Drogheda. Tymczasem zawierają zpowu pisma Irlandzkie wiadomości o licznych podpalaniach i gwałtach, które nanowo popełniają. (G.C.)

WŁOCHY.

Rzym dnia 12 lutego.

W wyższych towarzystwach mówią bardzo o zmianach, jakie mają być zaprowadzone w rządzie. Nieograniczona władza Kardynała Sekretarza stanu będzie ścieśniona; ma się tylko zajmować interesami zagranicznymi. Ministrem wojny będzie osoba cywilna. Ma być ustanowiony pewny rodzaj Rady Stanu, którą dotąd nienawidzono. Wielu jednak utrzymuje, że to są marzenia; wszystko zaś pozostanie przy dawnych przywilejach, przy dawnych nadużyciach.

Bononia d. 10 lutego.

Pod dniem 7 t. m. wszedł tu 1 batalion 1go pułku zaciągniętych do Papieżkiej służby, cudzoziemskiego wojska, pod dowództwem Jenerała Hrabiego *Salis*. Cesarsko Austriacki Jenerał-Porucznik *Hrabowski* z swoim Jeneralnym Sztabem, i mnóstwem wielkim ludu, wyszli na jego powitanie. (G.W.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Na przedstawienie ministra morskiego, Król Francuzki udzielił niedawno krzyż urzędnika legii honorowej kapitanowi *Allard*, dawniejszemu adjutantowi marszałka *Brune*, a teraz naczelnemu wodzowi wojska *Runżyta-Singha* władcy *Lahory*. Kilka lat temu, gazety głosiły, że dwaj francuzcy oficerowie, *Allard* i *Ventura*, opuścili Francję po bitwie pod *Waterloo* i poświęcili swe usługi jednemu xiążęciu indyjskiemu. P. *Allard* uorganizował wojsko *Runżyta* zupełnie na sposób europejski; odbywa ćwiczenia podług francuzkiej komendy, i przyjęło chorągiew trójkolorową. Wielu dawniejszych towarzyszy kapitana *Allarda* próbowało dostać się do niego, lecz dotąd ciemny władca dał tylko przystęp bratu tego offiera.

Reszta wiadomości rozmaitych w dodatku 2gim.

Observacye meteorologi- czne.	Czas Obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatr.	Stan powietrza.
	d. 1 o 2 wieczor.	27 cal. 10,5 lin.	— 2 stopni.	Wschodni.	Pogoda.
	d. 2 o godz. 6 rano.	27 — 8,2 —	— 2½ —	Wschodni.	Pochmurno.
	d. 3 — — —	27 — 9,1 —	— 1¼ —	Wschodni.	Pochmurno.

DODATEK